

Kiegészítő melléklet

a 2021-2027 közötti időszakra vonatkozó Nemzeti Víziközmű-közzolgáltatási Stratégia feljogosító feltételeinek teljesítéséhez szükséges intézkedésekről szóló dokumentum kiegészítése

1. függelék

1. Az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló, 1998. november 3-i 98/83/EK tanácsi irányelvnek való megfelelés 2024. december 31-i referencia időpontra vonatkozó helyzete

Magyarország az Európai Unióhoz való csatlakozáskor kötelezettséget vállalt arra, hogy a lakosság számára szolgáltatott ivóvízben a bór, a fluorid, a nitrít és az arzén határértéke – átmeneti időt követően – meg fog felelni az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló, 1998. november 3-i 98/83/EK tanácsi irányelvben (a továbbiakban: Ivóvíz Irányelv) meghatározott határértékeknek.

Magyarország az Ivóvíz Irányelvben foglalt határértékektől a **bór**, a **fluorid** és az **arzén** tekintetében biztosított átmeneti eltérés 2015. június 30-áig történő meghosszabbítása érdekében 2011 novemberében 365 vízellátási területet érintően kérelmet nyújtott be az Európai Bizottsághoz (a továbbiakban: Bizottság).

A Bizottság a kötelezettségzegési eljárások számát mérsékelni hivatott EU Pilot eljárás keretében (5984/13/ENVI) 2013. december 20-a óta vizsgálta az Ivóvíz Irányelvben foglaltak hazai végrehajtását. A Bizottság kérése alapján Magyarországnak a határozat szerinti éves jelentés mellett félévente rendszeres jelentést kellett küldenie az EU Pilot rendszeren keresztül a végleges korrekciós intézkedések előrehaladásának állásáról. A Bizottság 2016. március 31-én tájékoztatta Magyarországot, hogy az Ivóvíz Irányelvnek való megfelelés késedelme miatt indított EU Pilot eljárást lezárta, és **2016. május 27-én** hivatalos felszólítás küldésével **kötelezettségzegési eljárást indított**.

A legutóbb megküldött, 2024. évi időközi jelentésben a 2024. június 30-i státusz szerint az Ivóvíz Irányelvnek nem megfelelő vízellátási területek száma 9 volt (Ferencszállás, Földeák, Kiszombor, Klárafalva, Makó, Maroslele, Óföldeák, Makó-Rákos, Monostorpályi).

2024 év végére az Ivóvíz Irányelvnek nem megfelelő vízellátási területek száma továbbra is 9 volt, ahol kifogásolhatónak bizonyult az ivóvíz minősége (Ferencszállás, Földeák, Kiszombor, Klárafalva, Makó, Maroslele, Óföldeák, Makó-Rákos, Szigetcsép). Monostorpályin az átmeneti probléma megoldódott, Szigetcsépen viszont technológiai meghibásodás történt.

Az érintett település(rész)ek tekintetében a releváns részletes információk az alábbiak szerint összegezhetők:

- A „Makó és térsége Ivóvízminőség-javító Projekt” részét képező település(rész)ek (**Ferencszállás, Földeák, Kiszombor, Klárafalva, Makó, Makó-Rákos, Maroslele, Óföldeák**) ivóvízellátását megvalósító beruházás elkészült, azonban bakteriológiai szennyezettség mutattak ki a vizsgálati pontokon. A sorozatos fertőtlenítések után sem sikerült laboreredményekkel igazolni a technológia tartós fertőzésmentességét.

A beruházás minél rövidebb időn belül történő, valamint az üzemeltetés szempontjából a leghatékosabb műszaki megoldás megvalósítása érdekében a Kormány döntése értelmében független szakértői tanulmány készült. A javasolt műszaki megoldás megvalósításához szükséges idő 57 hónap. A beruházás becsült költségigénye 21,92 Mrd Ft, mely hazai központi költségvetésből lesz finanszírozva.

- **Szigetcsép** településen 2024-ben ingadozó vízminőség volt tapasztalható, az arzéntartalom 12 vízmintából 7 esetben haladta meg az 5/2023 (I. 12.) Korm. rendeletben előírt határértéket. Az üzemeltető tájékoztatása alapján az ivóvízellátásban részt vevő 1. sz. vízműkút vezérlési hiba miatt 2024. május 31. napon leállításra került, továbbá az oxidálószer adagolás (klór) vezérlése is meghibásodott. A műszaki problémák megoldása folyamatban van. Átmeneti megoldásként a hálózat mosatása rendszeresen történik. A területileg illetékes népegészségügyi szerv határozatban kötelezte az üzemeltetőt a szükséges intézkedések megtételére, megfelelő minőségű ivóvíz biztosítására.
- A 2024. I. félévi adatok alapján a korábban nem megfelelőnek jelentett települések közül vízminőség javulás következett be **Székkutas** településen, a 2024. I. félévében vett vízminták egyike sem haladta meg arzéntartalom tekintetében az 5/2023 (I. 12.) Korm. rendeletben előírt határértéket (10µg/l), az értékek 6-10 µg/l között ingadoztak. A területi víziközmű-szolgáltató tájékoztatása szerint ideiglenes jellegű kísérleti beavatkozásokat hajtottak végre, emiatt lettek jók az eredmények. A beavatkozások hosszú távon nem fenntarthatóak, ezért a szolgáltatott ivóvíz minősége, bár megfelelt az előírásoknak, de ingadozó volt.
A Kormány döntése alapján, a település megfelelő minőségű ivóvízzel történő ellátásához szükséges beruházás folyamatban van. A projekt keretében az Orosháza város közigazgatási területén rendelkezésre álló vízbázisról, a Békés Megyei Regionális rendszerről kiinduló távvezetékekkel lesz biztosítva Székkutas ivóvízellátása.

Magyarország Kormánya továbbra is mindent megtesz annak érdekében, hogy a kötelezettségsszegési eljárással érintett vízellátási területek ivóvízzel történő ellátása mielőbb maradéktalanul megfeleljen a lakossági ivóvíz-szolgáltatásra vonatkozó irányelvi követelményeknek.

2. A települési szennyvíz kezeléséről szóló 92/271/EGK irányelvnek való megfelelést célzó beruházások

A települési szennyvíz kezeléséről szóló 91/271/EGK irányelv (a továbbiakban: Szennyvíz Irányelv) végrehajtásának jelenlegi állását, valamint a Szennyvíz Irányelv végrehajtásához szükséges beruházások, az agglomeráció és a környezeti hatás mérete szerinti rangsorolását a 2. függelékként csatoljuk.

A függelékben a szennyvízelvezetési agglomerációk esetében a szennyvíztisztító telepek adatait az első, „agglomeráció szennyvíztisztító” munkalapon szerepeltetjük, míg az agglomerációhoz tartozó települések szennyvízelvezetésével kapcsolatos adatait a második, „agglomerációs településrész” nevű munkalapon tüntettük fel. Mindkét munkalapon a *szennyvízelvezetési agglomeráció neve* a B oszlopban található, amelyek *sorszáma* azonosan van megjelölve az A oszlopban.

A munkalapok a 2022. december 31-i referencia időpontra vonatkoznak.

a) Az „agglomeráció szennyvíztisztító” munkalap ismertetése

A munkalapon azon agglomerációkat nem szerepeltetjük, amelyek megvalósult fejlesztési igénnyel, folyamatban lévő beruházással érintettek, valamint bezártak a 2020. december 31. referencia időpontot követően.

A munkalap a Szennyvíz Irányelv végrehajtásával kapcsolatos C-587/22. sz. Bizottság kontra Magyarország ügyben vizsgált 22 agglomerációból 3 agglomerációhoz tartozó 4 szennyvíztisztító telep adatait is tartalmazza, mivel ezek nem felelnek meg a Szennyvíz Irányelvben foglalt előírásoknak.

A táblázatban szereplő, beruházással érintett agglomerációk száma 63 darab (64 szennyvíztisztító telep), amelyeket a környezeti hatások szerint 9 halmazba rangsoroltunk az alábbiak szerint, mely sorrend egyben prioritási sorrend is:

1. Az Európai Bíróság C-587/22 ügyében érintett – 3 agglomeráció 4 szennyvíztisztító telep,
2. Másodlagos tisztítási fokozattal nem rendelkezik – 1 agglomeráció
3. Karszttal érintett – 5 agglomeráció,
4. Vízbázis védőövezettel érintett – 12 agglomeráció,
5. Jelentős hatása van a befogadóra – 5 agglomeráció,

A VGT3 alapján a felszíni víz integrált állapota szerint

6. rossz – 1 agglomeráció,
7. gyenge – 10 agglomeráció,
8. mérsékelt – 22 agglomeráció,
9. jó – 4 agglomeráció.

A halmazokon belüli rangsorolás az alábbi:

- figyelembe vettük az agglomeráció méretét és azt, hogy a több környezeti hatással érintett agglomerációkat előre rangsoroltuk, a további hatással való érintettséget a táblázat I oszlopában nevesítettük,
- az F oszlopban feltüntetett felszíni víz befogadó integrált állapota (VGT3),
- a G oszlop szerint a felszíni víz tápanyag minősítése,
- a H oszlop szerint a felszín alatti víz érzékenysége.

A zöld háttérszínnel jelölt szennyvíztisztító telepek tisztított szennyvizeinek befogadója a talaj, nyárfás öntözőterület, amely esetben a Szennyvíz Irányelv 4. cikkének való megfelelés direkt módon nem értelmezhető, ezért azokat a Szennyvíz Irányelv előírásai tekintetében megfelelnek tekintjük. Ettől függetlenül a telep fejlesztése indokolt, így feltüntettük a táblázatban.

Kiemeljük, hogy a táblázat N oszlopában tüntettük fel a szennyvíztisztító telepi fejlesztési igény indikatív pénzügyi becslését, mely összesen bruttó 99 655 millió Ft.

A fejlesztési igénnyel érintett agglomerációk esetében a megvalósítás tervezett időpontját a táblázat O oszlopában tüntettük fel.

b) Az „agglomerációs településrészek” munkalap ismertetése

Az „agglomeráció szennyvíztisztító” munkalapon szereplő települési szennyvíztisztító telepekhez kapcsolódó agglomerációs településrészek adatai vannak feltüntetve az „agglomerációs településrészek” munkalapon.

Az „agglomerációs településrészek” munkalapon feltüntettük a közigazgatási határon belüli és az agglomerációs határon belüli lakos számot. A kiépült szennyvízcsatorna hálózatra történő

rákötési arány meghatározásánál a Szennyvíz Irányelvben szereplő agglomeráció fogalom alapján az agglomerációs határon belüli lakos számot vettük alapul.

Magyarország a gazdaságosan csatornázható településrészek lehatárolását elvégezte és a szennyvízelvezető rendszereket kiépítette az agglomerációs határokon belül. Az agglomerációs határ és a közigazgatási határ a Szennyvíz Irányelv értelmében vett agglomeráció fogalmából kiindulva nem mindig és nem szükségszerűen esik egybe.

A fentiekre való tekintettel szennyvízelvezető hálózat építési beruházási igény nincsen, forrásbiztosítása nem szükséges.

3. A finanszírozási források növelése új szolgáltatási díjak bevezetésével

A hatósági tapasztalatok, a víziközmű-szolgáltatók megkeresései, valamint az ágazati ismereteink alapján, az ágazat hosszú távú, biztonságos és hatékony működésének biztosítása érdekében a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény olyan módosítására került sor, amely megteremti a lehetőségét annak, hogy a víziközmű-szolgáltatásért felelős miniszter a nem lakossági felhasználók tekintetében a díjmeghatározás lehetőségével éljen. Az országos egységes, nem lakossági víziközmű közszolgáltatási alapidíjakat és a fogyasztással arányos díjat 2024. január 1-jén a 25/2023. (XII. 13.) EM rendelettel bevezette Magyarország úgy, hogy a lakossági felhasználókat érintő hatósági díj, figyelembe véve a lakossági felhasználók hatósági díja a rezsicsökkentések végrehajtásáról szóló 2013. évi LIV. törvény 4. § (1) bekezdésében foglaltakat, nem emelkedik. A bevezetett új díjrendelettel a nem lakossági felhasználóknak a fogyasztásmérő berendezés átmérője alapján változó alapidj mellett egységesen, az ivóvíz-szolgáltatás esetében 576 Ft/m³, szennyvíz-elvezetés esetében 881 Ft/m³ fogyasztással arányos díjat kell fizetnie, mely a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett előző éves átlagos infláció mértékével minden évben növekszik. A módosult díjmegállapítás eredményeképpen keletkező jelentős többletbevétel hozzájárul a fejlesztések és felújítások megvalósításához az uniós források mellett.

A 24/2023. (XII. 13.) EM rendelet által szabályozott Víziközmű-fejlesztési és Ellentételezési Alap (a továbbiakban: Alap) lett bevezetve, amelynek részeként - a víziközmű szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény felhatalmazása alapján - víziközmű-szolgáltatónként meghatározásra került az az összeg, amelyet a víziközmű-szolgáltató elkülönítetten kezel, és kizárólag a víziközművek fenntartására fordít. Ennek éves mértéke 100 Mrd forint nagyságrendű, amelyet a víziközmű-szolgáltatók ennek megfelelően az állammegóvási, karbantartási, rekonstrukciós (felújítás, pótlás, beruházás) és egyéb fejlesztési feladatok végrehajtására fordítanak, így biztosítva a hálózat hosszútávon történő fejlesztését és megújítását, ezáltal támogatva az NVS-ben kitűzött célok teljesítését.

Az országosan egységes, nem lakossági víziközmű közszolgáltatási alapidjak és fogyasztással arányos díjak a lakossági felhasználókra többlet terhet nem rónak, ezen felül az ágazati bevételek kiegyensúlyozását szolgáló Víziközmű Fejlesztési és Ellentételezési Alap jelentősen növeli az ágazat bevételeit.

A víziközmű-rendszerek célzott és ütemezett megújítása stratégiai fontosságú.

Az Alap mellett a hálózati rekonstrukciós igényekből fakadó feladatok ütemezett végrehajtását hivatott támogatni az Országos Rekonstrukciós Program végrehajtása, amelynek tervezési feladatai 2024-ben elindultak. A tervezés első ütemében az ország legnagyobb vízvesztéségi

mutatóival rendelkező szolgáltatói vesznek részt, ahol ezáltal már középtávon jelentős üzemeltetési hatékonyságnövelést lehet elérni.

A beruházási szükséglet forrásigényének bemutatása

	Érintett agglomerációk száma (db)	Becsült költségigény (millió Ft)
Ivóvíz Irányelv	1	21 920
Szennyvíz Irányelv	63	99 655

A beruházási szükségletet fedező források bemutatása

	Uniós forrásból fedezendő beruházás	Alapból fedezendő beruházás	Közforrásból fedezendő beruházás
Ivóvíz Irányelv	-	-	100%
Szennyvíz Irányelv	25%	35%	40%

Az előzőekben ismertettek alapján:

- az Ivóvíz Irányelv teljesítéséhez szükséges forrás hazai központi költségvetésből lesz finanszírozva,
- a szennyvízelvezetési hálózat építésére vonatkozó előírást az érintett 63 agglomerációban teljesítettnek tekintjük, ezért forrás biztosítása nem szükséges,
- a szennyvíztisztító telepi fejlesztési szükséglet forrásigénye összesen bruttó 99 655 millió Ft.

Az átdolgozott Szennyvíz Irányelvben előírt kiterjesztett gyártói felelősség bevezetése rámutat arra, hogy a szükséges fejlesztések és beruházások a felhasználói díjából nem fedezhetők.

2025. december